

*Kompyuter lingvistikasi va
raqamli texnologiyalar
kafedrası*

Modul/Kurs sillabusi
Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi
5A120106 – Kompyuter lingvistikasi

Kurs:	2
Kurs turi:	Majburiy
Kurs kodi:	MTSS1203
Yil:	2021
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	
Ma'ruza	14
Amaliy mashg'ulotlar	16
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	3
Baholash shakli:	test
Kurs tili:	o'zbek

Kurs maqsadi (KM)	
KM1	Til korpuslari, ularning imkoniyati va ijtimoiy ahamiyati, asosiy tushunchalari haqidagi nazariy ma'lumotlarni berish
KM2	Til korpuslari ustida ishlash uchun zarur ko'nikmalarni shakllantirish
KM3	Ijodiy va texnologik madaniyatni shakllantirish

Kursni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1	Kompyuter lingvistikasi, korpus lingvistikasi, kompyuter leksikografiyasi, Python dasturlash tili, ma'lumotlar bazasi, kompyuter savodxonligi, informatika, ingliz tilidan muayyan darajada bilimga ega bo'lish.
2	Formal grammatika nazariyasi, modellashtirish va uning mohiyati, tabiiy tilni qayta ishlash haqidagi ma'lumotlarni o'zlashtirish.

Ta'lim natijalari (TN)	
TN1	“Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi” fani orqali magistrlar ta'limning turli bosqichlarida kompyuter lingvistikasi, jumladan, korpus lingvistikasi, kompyuter leksikografiyasi, Python dasturlash tili turkumidagi fanlar mohiyatini hamda ularni o'qitishdagi o'ziga xosliklar, kompyuter lingvistikasi fanlarini o'qitish

	metodikasining ilmiy-nazariy asoslarin haqida eng yangi ma'lumotlarga ega bo'ladilar.
TN2	Fanni o'zlashtirish davomida magistrantlar kompyuter lingvistikasi ta'limining tarixiy shakllanishi va rivojlanishi, bugungi kundagi zamonaviy yo'nalishlari bilan tanishadilar.

Kurs mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Kirish. Fanning obyekti, predmeti, maqsad va vazifalari. Kompyuter lingvistikasi metodlari
M2	Til o'qitish metodlarining tanqidiy tahlili
M3	"Postmetod" ta'lim tushunchasi va uning tamoyillari
M4	O'rganish imkoniyatlari va strategiyalari
M5	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasining ilmiy-nazariy asoslari va uning tanqidiy tahlili
M6	Milliy va xorij adabiy ta'limining qiyosiy tahlili
M7	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasiga konseptual yondashuv
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	Kompyuter lingvistikasini o'qitish strategiyalari va postmetod ta'lim
A2	Dasturlash, lingvistik ta'minot yaratish, dasturiy mahsulotlarni ekspluatasiya qilish malakalarini shakllantirish
A3	Kompyuter lingvistikasi ta'limi standarti masalasi
A4	Dasturiy va lingvistik ta'minotdan foydalanish
A5	Ma'lomotni matematik modellashtirish
A6	Maxsus fanlarni o'qitishda xalqaro standartlar
A7	Jahon dasturiy ta'minot (ochiq baza)laridan foydalanish texnikasi
A8	Elektron mahsulotlarning versiyasini o'zgartirish metodlari

Asosiy adabiyotlar	
1	Azimova I. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi (Til ta'limiga oid fanlar moduli). Uslubiy qo'llanma. Toshkent: "HILOL-NASHR", 2020. 96 b.
2	To'xliyev B. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. – T.: 2008.
Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar	
1	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 21-oktabrdagi "O'zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzi va mavqeini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5850-son Farmoni (https://lex.uz/docs/4561730)

2	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 20-oktabrdagi "Mamlakatimizda o'zbek tilini yanada rivojlantirish va til siyosatini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6084-son Farmoni (https://lex.uz/docs/5058351)
3	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 10-apreldagi "O'zbek tili bayrami kunini belgilash to'g'risida"gi O'RQ-615-son Qonuni (https://lex.uz/docs/4784608)
4	Kumaravadivelu, B. Beyond Methods: Macrostrategies for Language Teaching. Yale University Press. 2003.
5	Елена Станиславовна Романичева, Ирина Витальевна Сосновская. Введение в методику обучения литературе. – Москва: Флинта, 2015.
6	Коллектив авторов. Технологии и методики обучения литературе. – Москва: Флинта, 2012.
7	Галина Васильевна Пранцова, Елена Станиславовна Романичева Методика обучения литературе. Практикум. – Москва: Флинта, 2015.
8	Jack Snowman and Rick McCown. Psychology Applied to Teaching. – Stamford: Cengage Learning, 2015.
9	Methodology in language teaching an anthology of current practice. Jack C Richards and Willy A. Renandya (Eds). – Cambridge University Press. 2003
10	Франсуа Мари Жерар и Ксавье Роже. Разработка и анализ школьных учебников. – Будапешт: AB OVO, 1998.
Internet manbalari	
1	Outstanding Online Language Labs That Have Revolutionized Our Learning https://www.fluentu.com/blog/online-language-lab/
2	Buyuk Britaniyaning "National Literacy Trust" (Milliy savodxonlik fondi) https://literacytrust.org.uk/about-us/
3	AQSHning "Key to Literacy" (Savodxonlik kaliti) tashkiloti https://www.keystoliteracy.com/free-resources/videos/
4	Rossiyadagi "Центр грамотности" (Savodxonlik markazi) http://xn----8sbHYPERLINK "http://центр-грамотности.рф/"iHYPERLINK "http://центр-грамотности.рф/"gsxdeibpcsehd7c.xn--p1ai/
5	www.ziyo-net.uz

Sillabus mualliflari:	Dots.v.b. (PhD) Abjalova Manzura Abdurashetovna
E-mail:	abjalovamanzura@navoiy-uni.uz
Tashkilot:	Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalar
Sana:	27.08.2021

Kafedra mudiri

B.Elov